

מ א מ ר

צפית לישועה

אוצר החכמה

1234567

המאמר הנכחי מאת אדמו"ח החפ"ן חיים
שליט"א נתפרסם בישראל לפני איה
עשרות בשנים ומפני גזירת הצנזור
מבורח היה אדמו"ח שליט"א לצרפו
לירחון "הפלס" אשר הופיע אז וכעת הוא
נדפס בפעם הראשונה להפיצו בישראל.
הרב אהרן הכהן.

דפוס הרב קופשטיק

תל-אביב
ארץ-ישראל
תרפ"ט

צפית לישועה

ובו שלשה פרקים

1034667

פרק א

דכתיב מחלליה מות יומת ועריות דהיינו טבילת נדה שהוא בכלל כל עריות כמו שכתוב בפרשה אחרי) נפל לבן בקרבן וחושבין איך נוכל לקוות בדורינו לרחמי שמים אחרי שהפירו תורת ד' באופן נורא כזה ועיי' ממילא מתרפין לגמרי אפילו לראות לתקן איזה אנשים שנוכל להצילם מרדת שחת, ועיי' מצאתי חובה לנפשי להעריך לפני הכל את אמיתת הענין שאדרבה בזמנינו יותר קרוב לצפות לישועה, והוא, דלכאורה כאשר יסתכל האדם בתנאי גאולה האחרונה הכתובה בפרשת נצבים שתהיה כאשר נשוב אל ד' לשמוע בקולו ככל המצוה אשר ציוונו בכל לבבינו ובכל נפשינו אנחנו ובנינו ואז ישיב ד' אליהנו את שכותינו וגו' כמבואר שם וכפי מה שאנו רואין כעת לא אכשיר דרא כלל ודבר זה נותן מקום להתיאש וכפי מה שכתבנו למעלה אבל התשובה עיי' הוא כפי מה שנבאר. דהנה לכאורה קשה לנו זאת על חז"ל צמם שמסרו לנו חכמי המשנה והגמרא, בסימני הגאולה סימנים שאינם לשבח כלל כמו שאמרו במשנה סוף סוטה ובסנהדרין (צו) בעקבא דמשיחא חוצפא יסגי וכו' ואין תוכחה, נערים פני זקנים ילבינו זקנים יעמדו מפני קטנים בן מנבל אב בת קמה באמה וכלה בחמותה אויבי איש אנשי ביתו וכו', עוד שם חכמת הסופרים תסרה ויראי חטא ימאסו

והאמת

הנה בעויה אנו רואין בכמה מקומות שנתמוטט הדת מאוד מאוד ומנתקין הבנים מילדותן מתורת ד' מה שלא היה כן באיזה שנים שלפנינו וכאשר נחקה היטב על סיבת הענין יש כמה דברים ועיקר הסיבה הוא רפיון האמונה שהאמונה בעולם הנצח בשכר ועונש ובביאת המשיח ובכל יעודי התורה והנביאים היא נתנה אומץ לישראל בכל דור לישא כל המצוקות והתלאות ולעמוד עבור דתם במסירת נפש הן בעצמם הן את בניהם שיפה היה להאב לראות את בנו שחוט לעיניו על קדושת השם להשיב נשמתו טהורה לאלקי השמים מלראותו בגרם האושר אם חלילה יסלף דרכו מדרך התורה והמצוה. אכן בעויה כהיום הצליח מעשה שטן עיי' שלוחיו הרבים לרפות שרשי האמונה מקרב ישראל הן בשכר ועונש הן ביעודי הנביאים וכאשר רואין גודל המצוקות והתלאות שעוברים עלינו בכל יום מדמין בנפשם שהקב"ה הסתיר פניו ממנו לגמרי ומתיאשין מן הגאולה ואינן מחכין למלכות שמים כלל וכל אחד פונה לעצמו ומבקש עצות הן בהיתר הן באיסור איך לפרנס עצמו וביי' ויותר מזה שאפילו התמימים והישרים ייא בראותם גודל הפריקת עול שנתהוה בעויה שהוקל בכמה מקומות ענינים החמורים שבחמורים כגון דברים שחייבה התורה עליהן מיתה זכרת [כגון חילול שבת

אוצר החכמה

על הבריות וידאי ד' ימאסו אצל איזה סוגי אנשים, ויש אנשים אשר בשביל לעשות את בניהם יהודים כשרים, כדת התורה, מקבלים עליהם לחיות חיי עוני ודוחק כל ימיהם ומשאריית עמלם יפרישו שכר למלמדים ומורים שיתחזקו בניהם בתורת ד' ואינם משנים מקומם בכל ענים ודחקם למקומות הרחוקים שהפרנסה מצויה יותר בשביל חינוך בניהם לתורה ויראה ובודאי נוכל לומר דנחשב זה תשובה לד' בכל לב ונפש. וכהנה הבנים השרידים אשר ד' קורא השמים לילות כימים על תורת ד' ומשחירים את פניהם בדוחק מזונותיהם ורק להתדבק בתורת ד' ומצותיו כל ישעם וכל חפצם ובזמן שנמצאו להם הרבה מפריעים ומלגלים הם יתחזקו עצמם לעמוד על משמרתם משמרת הקודש בתורה ועבודה וכל הכתוב בתורת משה ודברי נביאים חכל קדוש אצלם הלא מדרגתם עולה למעלה מאוד בעת הזאת, וכהנה אלה הבנים מבחורי ישראל אשר מצוקת הזמן יעברו עליהם ובתוך מצוקתם יתחזקו לשמור דת ד' בכל יכלתם ויפעלו בעצמם לחיות בלחם צר ומים לחץ ורק שלא יבא פגול לתוך פיהם ובזמן שנפשם רעבה וצמאה ועיפה ולא יום אחד ושנים אלא כמה וכמה ימים ושנים, ובכל ענים ומרודם לא יבעטו ח"ו אלא עוד נפשם בהם תתמוגג על מעוטם בתורה ומצות ד' אשר אין בידם לעשות כראוי האין זה תשובה לד' בכל לב ובכל נפש כי עבודתם לד' היא עבודה שלמה אשר זכות אחד מהם יכריע הרבה והרבה וכהנה וכהנה. כיו"ב שאנו רואין קדושת עם ישראל שבהתגברות מצוקת הזמן על כל אחד עד מאוד ואעפ"כ מתחזקים בכל נפשם לשמור חוקי התורה הם ובניהם ובאים ומתפללים ובוכים ומתודים לפני הקב"ה ומצדיקים דינו וקובעים עתות לתורה ובכל ענים ודחקם ירבו לרחם ולעשות חסד אחד עם חברו בכל מיני השתדלות והתחכמות איך להטיב ולהשכיל אל דל, ועל כל האנשים האלו בודאי

קרוב

והאמת נעדרת ובסנהדרין איתא דהיינו שנעשית עדרים עדרים והולכת לה פי' שתחסר האמת מן העולם יום יום בשטף גדול מאוד, עוד שם אין בן דוד בא וכו', עד שירבו המלשינות וכי"ב דברים רבים וכמה מהם סמכו גם על דברי תורה והנביאים, ואנו רואין בעונ"ה שנתקיימו כולם בדור הזה (וגם כל שאר הדברים מענין המצוקות ג"כ נתקיימו כולם) ולכאורה יפלא דהלא מפסוקי התורה נראה להפך שהגאולה תהיה כאשר נשוב אל ד', כמש"כ והיה כי יבוא אליך וגו' הברכה והקללה ושבת עד ד' אלהיך ושמעת בקולו וגו' ואז ישיב ד' את שבותך וגו' והוא דבר הבטחה מד' שכן יהיה בודאי וכמו שכתב הרמב"ן. והנה יש כמה תשובות לבאר הענין (ע"ש בסנהדרין צ"ז ע"ב ודף צ"ח), אבל ביאור הענין הקרוב לפשוטו הוא כך דשניהם אמת דבאחרית זמן הגאולה ימצאו שני סוגי אנשים ושניהם יעזרו בקירוב הגאולה כאשר נבאר, שימצאו חלק אנשים בישראל אשר יתחזקו עצמם לעבוד ד' בכל לבבם ובכל נפשם הם ובניהם והם הם שלומי אמוני ישראל עובדי ד' שבדור הזה שבזמן שיתרבו המתפרצים העומדים לפרוץ ולהרוס דת קדש ע"י ריבוי ספרי הפוסקים אשר יפיצו בקרב העם או שארי עצות של תאוה וחמדה שלוחי דיצה"ר הכתות אשר יגרמולפרוק עול מלכות שמים עול התורה והעבודה, בעת הזאת השרידים משלומי אמוני ישראל המתחזקים ומתאמצים לשמור כל חוקי התורה שלא להתרפות ממנה וגם את בניהם ילמדון להחזיק בתורת ד' ושלא לסור מכל הכתוב בה ימין ושמאל בודאי מדרגתם עולה למעלה כי יגיע להם הדבר בקושי גדול ובחרף נפש הרבה יותר מדורות הקודמים וידוע מה דאיתא באדר"ג דפעם אחד בצער שקול ממאה פעמים שלא בצער ועבודת השי"ת כעת היא טהורה ונקיה שאין בה מטרה לכבוד או שארי פניות כי אדרבא נתקיים בנו בעוה"ר וסר מרע משתולל

1234567

ועומדין באמונתן ובצפיותן לישועה וכמו שאמרו ז"ל בסנהדרין (דף צז) שכשם שאנו מחכין כן הקב"ה מחכה לגאלנו כמו שנאמר לכן יחכה ד' לחננכם וגו' ומאחר שהוא מחכה ואנו מחכין למה לא בא להגדיל שכר, ולכן לא מיהר הקב"ה את הקץ, אבל כ"ו כשהקבלה מיסודי הדת ושרשי האמונה היתה חזקה ולא בא שום רפיון בקיום התורה והמצוה מצד האמונה, אבל בעת הזאת שבעונ"ה קמו הפריצים ויחללו דת קודש ע"י ריבוי ספרי עמל ודעות חפשיות אשר יפיעו בקרב העם כבו כמעט את שלהבת האמונה הטהורה מלב צעירי ישראל והרבה התחילו למאן בקבלת אבותיהם והם חכמים בעיניהם נגד כל דורות הקודמים, וכל החכמים ונבונים וקדושי עליון שבכל הדורות שהיו לפנינו שמסרו נפשם על כל חוקי מחוקי התורה נקלה כבודם בעיניהם, ואף נגד רבותינו בעלי משנה והגמרא שהיו כמלאכי מרום מצאו איזה מהם עזות בנפשם לדבר נגדם, אוי לנו שכך עלתה בימינו והוא כנבואת חז"ל שחוצפא יסגי שגדל עד מאוד בעו"ה ומלא אין ביכולת האבות למסור קבלתם הנאמנה להבנים מיסודי הדת וחביבות התורה והמצוה מאחר שימאנו לקבל וא"כ אין שום תועלת נרצה מאריכות הגלות כיון שהקבלה הולכת ונפסקת ח"ו [ועוד בעונ"ה אנו רואין להיפך שהבנים יפעלו גם על האבות לרעה] ובע"כ יחיש וימהר הקב"ה הגאולה לפקוח עינים עורות לראות באור האמיתית כי חלילה לא יעזב הקב"ה את בניו שיודחו וכדכתיב בל ידח ממנו נדח כי הם בניו בני בחוריו אשר נטלם ונשאם מימות עולם וכדכתיב ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם. (פי' שהקב"ה הגלה את ישראל שיטיבו את מעשיהם שם בהגיעם חמת המציקים, והם יוסיפו לעשות זאת גם שם, בכ"ז) לא מאסתים ולא געלתים לכלותם להפר בריתי אתם ואחז"ל לא מאסתים בימי כשדים שהעמדתי להם דניאל חנניה מישאל ועזריה ולא געלתים

קרוב מאוד לומר שנתקיימו בהם פסוקי התורה והיה כי יבוא עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה אשר נתתי לפניך והשבות אל לבבך וגו' ושמעת בקולו ככל אשר אנכי מצוה היום אתה ובניך בכל לבבך ובכל נפשך, כי אלה השרידים שלומי אמוני ישראל שבים אל לבם ויודעים ^{מ"ה ט"ז} חומר העבודה והמצוה אשר עליהם ומסרים נפשם לקיים את התורה הם ובניהם. אמנם גם זאת הגידו לנו חכמינו ז"ל מראש כי לא הכל יעמדו במדרגה הזאת ויקום דור החדש שהם להיפך הראשונים שיעמדו במדרגה שפלה במצב הדת מאוד ויתנהגו כל אחד כפי הישר בעיניו (ולא יקבלו תוכחה כמבואר במשנה) ואעפ"כ אל יפול לבנו מזה כי זה גופא מסימני הגאולה כי אלה הראשונים יקרבו הגאולה במעשיהם הטובים ואלה נמי יקרבו הגאולה ודיינו שבדורות הקודמים שהלכו הדורות כתיקונן וכל כדל ישראל עמדו במעמדן האבות מסרו לבניהם את יסודי האמונה והדת והבנים קבלו באהבה וחבה כל מה שנמסר להם מאבותיהם [וכפי חוקי מדת הדרך ארץ שקודמות לתורה שעל הבנים הצעירים לשמוע לקח אביהם ואמנו-תנו הקדושה הלא היא מקובלת מדור דור האבות לבנים עד דור הראשון שהיו ששים רבוא אנשים מבני כ' ומעלה לבד אנשים וטף שהיו כלם במעמד הר סיני והם ראו את הכל בעיניהם וכדכתיב היום הזה ראינו כי ידבר אלהים את האדם וחי] וכמו שאנו אומרים ודבריו חיים וקיימים וכו' על אבותינו עלינו ועל בנינו ועל דורותינו וכו' וכל ישעם וחפצם הן מהאבות והן מהבנים היתה רק זאת לזכות בתורה ומע"ט ולעשות רצון אבינו שבשמים ואז לא היתה הנחיצות כ"כ בקירוב הגאולה שמצב הדת עמד על תילו ובאריכות הגלות נתגדל ונתרבה זכותן של ישראל מדור דור הן מהזכויות בעצמם שנתוספו מכל דור והן משכר ההמתנה שישראל מחכין ומצפין לביאתו של משיח זה זמן ארוך

צדקינו מי יהיה או לשם ולתהלה ולתפארת ומי יהיה או המאושר באדם אותן שדבקו בהשי"ת בעת התגברות המצוקות והתלאות והם עמדו על משמרתם להיות יהודים נאמנים לד' ולתורתו על פניהם יאיר אור השי"ת כל אחד לפי מדרגתו בדיעת התורה ובקיום מצותיו וכדאיאת בתנא דבי אליהו פ"א אור של ת"ח וצדיקים לימות בן דוד ולעוה"ב כיצד וקחשיב שמה כמה מדרגות יש שנותנים לו מאור פנים ככוכבים קטנים ויש ככוכבים גדולים (וכמו שאמר הכתוב ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד) ויש שנותנים לו מאור פנים כמו הלבנה בתחלת החודש ויש כמו בחמשה לחודש יש כמו בעשרה לחודש ויש כמו בטו לחודש ויש כמו השמש בצאתה שעה אחת על היום ויש כשתי שעות על היום ויש כמו שלש וכו' ויש כמו שש שעות על היום וכ"ז מרומז בכתוב ואוהביו כצאת השמש בגבורתו ע"ש ובאמת כ"ז מרומז במה שאמר הכתוב ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע ובין עובד אלהים לאשר לא עבדו ואחז"ל היינו צדיק היינו עובד אלהים היינו רשע היינו לא עבדו אלא בין השונה פרקו מאה פעמים לבין השונה מאה פעמים ואחד וביאורו לפי מה שהיה עמלו בתורה ביותר יאיר אור פניו ביותר. וזהו שאמר וראיתם היינו שיהיה ניכר על אור פניו מדרגתו היותר גדולה. ומסיים שם בתנא ד"א זה הכלל כל הנושא פנים אל התורה זוכה ומקבל פני השכינה אבל המזוהם בעבירות אינו מיסב בפני המלך (פי' אפילו לאחר שיקבל עונשו בגיהינם וינקה מעונותיו אינו זוכה לקבל פני המלך וכענין שאתח"ל המחליט עצמו לעבירה אין לו מחילה עולמית) בד"א בזמן שלא עשה תשובה אבל אם עשה תשובה ומת הרי הוא כצדיק עולם לכל דבריו. וכעין זה איתא שם ג"כ בפ"ה וז"ל כבוד ועון לצדיקים לע"ל ולעוה"ב כיצד הקב"ה יושב בביהמ"ד שלו וצדיקי עולם יושבין לפניו ולכל אחד אחד נותניו

געלתים בימי יונים שהעמדתי להם שמעון הצדיק וחשמונאי ובניו לכלותם בימי המן שהעמדתי להם מרדכי ואסתר להפר בריתי אתם בימי פרסיים שהעמדתי להם של בית רבי כי אני ד' אלהיהם לע"ל. נמצא ששני סוגי אנשים שימצאו בעת האחרונה שניהם יקרבו את הגאולה. אלה במעשיהם הטובים וגודל המצוקות שהם סובלים ואלה במעשיהם אשר לא טובים ומובן הדבר כי טוב יותר להאדם להיות מהטובים ולא מהרעים. וכ"ז שכתבנו מרומז בתורה בפרשת האזינו דקאי נמי בענין אחרית הגאולה (כמו שפירשו חז"ל בסנהדרין דף צ"ו) וכדכתיב כי ידין ד' עמו ועל עבדיו יתנחם כי יראה כי אולת יד ואפס עצור ועזוב והיינו כי ידין ד' עמו יתנחם לגאלם (כפרש"י) משום שגם עבדיו נתונים בצרה ויראה כי אולת יד פי' שהלך כוחן של ישראל להיות עוד בגולה כי אפס עצור ועזוב היינו שאפס בהחלט כח המחזיק דת קודש שאין בכחן של ישראל עוד להחזיק. וכעין זה פירשו לנו חז"ל בסנהדרין שם ממקרא זה אין בן דוד בא עד שירבו המלשינות והיינו שמטעם זה אפס עצור ועזוב שאין בכח העומדים בראשי עם להחזיק הדת ד"א עד שיתמצטו התלמידים ופירש"י שמחזיקין ידי ישראל להחזירן למוטב. הרי שימצא גם אז עבדיו נאמנים לו ית' אלא שיהיו מועטין ואין בכחם לעצור וכן נמצא בכתוב (ירמיה ל"א) על עת הגאולה וזרעתי את בית ישראל זרע אדם וזרע בהמה ואמר בגמרא (סוטה דף כב) זרע בהמה קאי על אדם שאין בו לא מקרא ולא משנה ולא גמרא והיינו שימצאו שני סוגי אנשים וכנ"ל ושניהם יהיו מסייעים לקירוב הגאולה וכנ"ל.

דיוצא מדברינו שבומנינו יש יותר לצפות ולקוות שיתגלה כבוד השי"ת בעולם וכפשטיה דקרא שאמר הכתוב חי אני נאום ד' וימלא כבוד ד' את כל הארץ. ולפ"ז צריך כל איש ישר לב להתבונן מה יהיה כשיבוא משיח

כל איש להתחזק כעת בידיעת התורה ובקיום מצותיו דאחר שיבא משיח שוב נקראים אותם השנים שנים אשר אין בהם חפץ וכמו שאמר הכתוב וזכור את בוראך בימי בחורתך עד אשר לא יבואו ימי הרעה והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ ואחזיל אלו ימות המשיח שאין בהם זכות ולא חובה והטעם כי אז יתבטל היצוה"ר.

נותנין לו מאור פנים לפי התורה שיש בו ודע עוד לפי מה שביארנו למעלה דבסוף הגלות שימצאו דעות נפסדות ויש שעי"ז יבדלו מן התורה ומן המצות וע"כ האנשים שיתחזקו אז לילך בדרכי ד' וללמוד תורתו ולקיים מצותיו נקראין אז בשם צדיקים וזהו שאמר הכתוב ועמך כלם צדיקים היינו אותן שישארו לצד ד' ולא נתפתו להפושעים [כן כתב באבקת רוכל תלמידו של הרא"ש ז"ל] וע"כ צריך

אוצר החכמה
1234567

פרק שני.

לא נפל ממנו דבר אחד וממנו נוכל להתבונן גם היום בודאי יקיים הבטחתו אשר הבטיח לנו בפרשת הגאולה ונאמר יבש חציר נבל ציץ והבר אלהינו יקום לעולם ולבד מה שהבטיח לנו בתורתו הבטיח לנו ביד כל עבדיו הנביאים אדות הגאולה העתידה בישעי' ובירמיה וביחז' קאל ובתרי עשר בכולם יש נביאות על הגאולה העתידה ומדרגה הרמה של ישראל אשר יהי' בזמן ההוא שכולם יגיעו למדרגת הנבואה וכדכתיב (יואל ג) והיה אחרי כן אשפוך את רוחי על כל בשר ונבאו בניכם ובנותיכם וגו' וגם כל הכבוד שיהי' להם מכל באי עולם וכדכתיב והביאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה לד' בסוסים וברכב וגו' כאשר יביאו בני ישראל את המנחה בכלי טהור בית ד' ונאמר והביאו בניך בחוצן ובנותיך על כתף תנשאנה וכלל אמר הכתוב עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לוי. וענין איחור הגאולה כבר רמז לנו הקב"ה בעצמו ע"י הנביא הושע (קאפיטל ג) כי ימים רבים ישבו בני ישראל אין מלך ואין שר ואין זבח וגו' אחר ישובו בני ישראל ובקשו את ד' אלהיהם ואת דוד מלכם ופחדו אל ד' ואל טובו באחרית הימים [ואמר לנו עוד אם יתמהמה חכה לו ביאור הדבר אם יחשוב האדם שח"ו יתבטל הבטחתו שהבטיח לישראל לא כן הדבר

והנה כל מי שאינו מאמין כלל בביאת המשיח ידוע לכל שעונו גדול מנשוא שחסר לו עיקר אחד מן השלשה עשר עיקרים וכן מי שאינו מחכה לביאתו דהיינו שמתיאש ממנו מאיזה סיבה שהיא הוא חבירו של האיש הזה וכופר בתורה יחשב, דו"ל הרמב"ם בהלכות מלכים פי"א המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות בית דוד ליושנה לממשלה הראשונה ובונה המקדש ומקבץ נדחי ישראל וחוזרין כל המשפטים בימיו כמו שהיו מקודם מקריבין קרבנות ועושין שמיטין ויובלות ככל מצותה האמורה בתורה וכל מי שאינו מאמין בו או שאינו מחכה לביאתו [ע"כ ר"ל שמתיאש ממנו מאיזה סיבה שהיא] לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר אלא בתורה ובמשה רבינו שהרי התורה העידה עליו שנאמר ושב ד' אלהיך את שבותך וריחמך ושב וקיבצך וגו' אם יהי' נדחך בקצה השמים משם יקבצך וגו' והביאך ד' אלהיך אל הארץ וגו' עכ"ל - והנה באמת אנו צריכין להתבונן מן העבר על העתיד בעת שיצאנו ממצרים הבטיח ד' לנו כמה טובות וכתוב ביהושע (כג) ויקרא יהושע לכל ישראל ויאמר אליהם וגו' וידעתם בכל לבבכם ובכל נפשיכם כי לא נפל דבר אחד מכל הדברים הטובים אשר דבר ד' אלהיכם עליכם הכל באו לכם